

ficcio, plé de vida y naturalitat; ploremló y procurém que revivi sempre en nostra pensa, mantenint calentas sas paraulas, sos fets, sas máximas, sos bons consells, recordemho tot y en las horas de desesperació artística, quan lo defalliment nos corsequi y 'l dubte crudel nos privi de tirar avant, evoquemlo, imaginemlo davant nostre mirant l' obra tal com en mellors temps hi havia estat ab catxassa y nosaltres li havíam contemplat y... tal volta segur que aixó 'ns donará forsa, son recort nos animara, sa figura imaginaria 'ns retornará 'l coratge perdut y l' esperansa tornarà á infundir nostres ànims decayguts.

¡Recordemlo, no 'l deixém morir!

Si la mort traydora l' ha pogut borrar de la llista dels vius trayentlo d' aquest mon, prou es ben cert que no podrà borrarlo de nostre pensament.

LES PRIMERES CALSES

A la bona memoria de son autor lo mal-lograt

JOAQUIM VAYREDA

¡Quin cuadro mes joliu! Tot ell respira
De dolsa pau lo venturós atret,
En ell vivíssim palpitá s' hi mira'
L' esperit del artista que l' ha fet:

En ample cuyna, per lo fum torrada,
Vora 'l rasser d' hospitalaria llar,
Entre 'l goig de los vells y la maynada
L' héroe, cufoy, ni gosa caminar.

Héroe que, com l' eruga, veyá ab pena
Trigar lo temps de ferse papelló
Y ab les *primeres calses* qu' al fi estrena
Ja un home 's creu ¡mentintli l' il-lusió!

¡Com lo festeijan!.. L' hereuet li dona
Per durlo al avi carinyosa mà,
Una germana 'l trajo li engipona
Quan l' altre 's frisa per tenirlo ja;

Ell, aturdit, no vol deixar la mare
Qu' esbalahida 'l guayta y somrisent,
¡Qu' ab l' legitim orgull recorda encare
Los ays que li costá son naixament!

L' avi aplaudeix y á la familia ascolta
Com rep l' entrada del novell puntal
Y en aquell *homenet* hi veu, talvolta,
Ferma columna del vell mas pairal;

Qu' ab l' amor al trevall, per noble guía
Sabrá guardar lo sant temor de Deu
Y á lo terror qu' envolta la masia
Darán sos brassos profitós conreu.

¡Qui sap si 'i mira en l' ascon centenari
Omplintli 'l vuyt qu' hi deixarà sa mort
Y á les vetlles d' hivern, en lo rosari,
Resar lo parenostre á son recort?

O potser pensa si á lo crit de guerra
L' eyna de pau la mudarà en trabuch
Y que, talvolta, un jorn per nostra terra
Será aquell nin un catalá del Bruch.

Aixís de la familia catalana
Fael á la patria en l' hora de perill,
Trevalladora y d' honradés cristiana
Lo bon jayo en son net hi veu l' espill;
Y aixís d' un cuadro ab modestíssim tema,

Sens gastar oripells de similor,
L' artista que be sent ne fa un poema
Reflectintli 'l qu' alena lo seu cor.

Avuy, per greu dissort de tots sentida,
En les files del Art s' hi mira un vuyt...
Deu nos prengué á en Vayreda á mellor vida,
¡L' arbre ufanós ja no dará mes fruit!

Mes de l' historia patria en lo gran temple
Gravat en or son son nom hi veurém tots,
Restantnos la llevor de son exemple
Y lo verger qu' obri á novells rebrots.

Y mentrestant qu' Olot, gentil senyora,
Visca enrotllada de poblets germans
Y dormida en sa plana encisadora
No s' abrúsi ab lo foch de sos volcans;

Mentres que Catalunya servir puga
Ses costums pures que la Fe nodri
Y no alteri 'l dur jou que l' afeixuga
Son esser propi y lluminós destí;

Mentres tregui 'l *fajol* florida blanca,
A *missa matinal* vaigi 'l pagés,
Floreixi 'l *Maig* la despullada branca,
Tresqui 'l *remat* á lo pastor sotmés;

Mentre 'l manso *Fluviá* de corrent dolsa
Regui la prada emponcellant la flor,
Encatifi 'ls vorers de fresca molsa
Y vesteixi 'ls esplets de seda y or,

Lo prat florit y la frondosa arbreda,
Primavera y tardor, estiu é hivern,
Monts, plans y valls... serán per en Vayreda,
Que fou són trovador, ¡un padró etern!

SEBASTIÀ SANS

DISCURS DEL SENYOR RECTOR DE LES ESCOLES PÍES

ILLM. SR.:

Les escullides y ben meditades composicions y pes-sés literaries llegides y pronunciades ab tanta destresa per alguns dels distingits senyors aquí presents, á la memoria del malograt artista en Joaquim Vayreda, m' ha omplert d' un tan gran entusiasme y conmogut de tal manera les fibres de mon sensible cor, que ja n' i per un moment més puch resistirme á recabar de vostra coneguda bondat, me concediu també á mí, encar que sento sia ab molestia dels aquí congregats, dir tan sols quatre descompostes frases en obsequi d' aquell qual pérdua tots plorém. Perque, senyor President, jo vull que sapiguen vos y també quants en aquest saló 's trovan reunits, que visch de tal manera identificat ab los nobles sentiments que animan als fills de la M. L. vila d' Olot, y tan honrat me considero de poguer viure en sa pera mi tan amable companyia, que ses glories les considero y faig també glories meves, y d' un modo especial la qu' estém celebrant en aquestos moments, per haver sigut lo difunt senyor Vayreda deixeble d' aquest Colegi d' Escoles Pies que, sens mereixeho, tinch l' honra de representar, y ploro quan vosaltres ploreu y m' alegre quan de goig y alegría disfruteu.

ILLM. SR.:

SENYORS:

La ciencia, l' art y 'l mérit no s' otorgan ni s' adqui-